

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html)

Izdaja Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana
Izdajatelj je lastnik glasila.

List za člane društva

Ur. Miran Hladnik

Ljubljana, 1. 12. 2005

Letnik 9, št. 59

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika59.doc](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika59.doc)

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika59.pdf](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika59.pdf)

ISSN 1854-1216 (tisk); ISSN 1854-1224 (el. verzija)

Člani Slavističnega društva prejemaajo glasilo Kronika brezplačno. Izdelek se ne prodaja. Naklada tokratne številke Kronike Slavističnega društva Slovenije je 640 izvodov.

Ljudje

Umrla je častna članica SDS in prevajalka **Marjeta Vasič**.

Barbara Ivančič Kutin je 20. septembra 2005 zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Kontekst in tekstura folklornih pripovedi na Bovškem*. Mentorica je bila izr. prof. dr. **Marija Stanonik**.

Popravki ali Forma pred vsebino

V tiskani verziji 58. številke *Kronike* je nagajala paginacija; pri njenem popravljanju so iz zadnjih vrstic na strani nerazložljivo izginile nekatere besede. Tehnika nam lajša življenje, obenem pa nam tudi koplje prerani grob.

Seznam slovenističnih in slavističnih diplomantov v zadnji *Kroniki* ni ravno za med uradne dokumente: eden od naštetih je diplomiral že lansko leto, ena pa je diplomirala na anglistiki.

Dragi Miran, ne vem več, če se tikava ali vikava – na vsak način te/Vas moram opozoriti, da nam stalno pišeš iz bodočnosti: zadnja pisma so datirana "17. 12. 2005", to je sicer lep dan, ki ga navaja tvoj računalnik, ampak, kot bi mi rekli v nemščini: *du bist deiner Zeit voraus. Wie weiland Goethe*. S tem komplimentom se poslavljam za danes — **Heinz iz Gradca** (heinrich.pfandl@uni-graz.at), 18. nov. 2005

Vabila, razpisi, pozivi, prireditve, dogodki – pozor, nekateri so že mimo!

Popotovanje Litija–Čatež. V četrtek, 10. novembra. Zbor ob 6.25 zjutraj na ljubljanski železniški postaji. Odhod vlaka ob 6.50. Vlaka nazaj: za neučakane ob 16.30, za večino ob 18.38. Kupite povratne karte (za skupine nad 5 je popust) Lj–Litija + Velika Loka–Lj. (cena ok. 1500 sit). Hodimo ok. 7 ur, Dolenjce lahko počakamo v Litiji (ob 7.15) ali v Šmartnem ob 8.00. Na Čatežu bomo ok. 15.00, tam bomo imeli kosilo na svoje stroške. Oprema: čevlji za 7 ur hoje po gozdu in kolovozih, malica, pijača, denar za kosilo, baterija za pot od Čateža do Velike Loke. V Ljubljano pridemo ok. 19.50 (namreč tisti, ki gredmo na vlak ob pol sedmih). — **Aleš Bjelčevič** (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 2. nov. 2005

Večina jih res pešači, nekateri pridejo kar z avtom, drugi nekateri s širokokrajnimi klobuki prijezdijo, kolesarske frakcije pa menda še ni bilo. Je interes zanjo v četrtek 10. novembra? Vstati ne bi bilo treba tako zgodaj kot drugim in še malo daljšo pot bi lahko napravili, kot jo sicer prevali slavistična pehota. Javite se, ki bi

želeli odpreti novo, kolesarsko poglavje slovenske ekskurzijske literarne zgodovine. — *miran*, 7. nov. 2005 [Nekaj interesa so pokazali **Miran Štuhec**, **Blanka Bošnjak**, **Marko Juvan** in **Katja Škrabec**, pobudnik pa je zatajil.]

Bilo nas je 44 = 40 študentov, 4 učitelji in asistenti. Sonce smo imeli po 11-ti in to ornk sonce. Letos smo se že drugič ustavili v Bajčevi zidanici, kjer sta nam gospod in gosa naredila kuhano vino, kavo in seveda vino, lani je bil še kostanj, letos le za nekatere. **Nuša Dedo Lale** letos za razred ni spekla štrudla, ampak čokoladne kukije (zvedel sem, da se da speči tudi take, da zadenejo (s "travo"?) – ti bodo drugo leto). Zgubili se nismo, zahvaljujoč **Vladki Tucovič**, ki je eno skupino zelo uspešno peljala po eni od bližnjic (da so prehiteli nas, pravoverne). Na Čatež smo malo zamudili, ker smo se na toplem soncu šli ne le *črnega moža*, ampak tudi *trden most*. Tudi na vlak smo pritekli zadnjo minuto. S seboj smo imeli novinarko, ki nas je intervjuvala, tako da bomo nastopili na radiu Soški val (a sem si prav zapomnil?) **Domen Uršič** nam ponuja kolesarski izlet Cerkno–Zakojca–Reka–Trebuša–Slap–Most na Soči–Cerkno. LP (= markacije na Levstikovi poti) — **Aleš Bjelčevič** (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 11. nov. 2005

I wish I was there. Pa se nam je rodil šesti otrok, hči Betsabeja. Radio pa je menda Alpski val, ka-li? Šalom — **Miha Rus** (MihaR@iolar.com), 14. nov. 2005

V četrtek, 3. 11. 2005, je Lektorat slovenščine na FF Masarykove univerze v Brnu obiskal slovenski veleposlanik na Češkem Drago Mirošič s svojim namestnikom Vojkom Kuzmo. Po uvodnem srečanju z nekaterimi profesorji na Oddelku za slavistiko je veleposlanik pozdravil in nagovoril študente slovenščine. Ti so srečanje popestrili s svojimi predstavitvami po skupinah. Zvečer istega dne pa je v centru mesta v klubu Leitnerka potekal literarno-glasbeni večer, na katerem sta nastopila slovenska pesnika Klemen Pisk in Andraž Polič. Študenti so predstavili svoje prevode njunih pesmi v češčino. V dveurnem programu je bilo več kot 80 ljudi navdušenih nad predstavljenim. — **Mateja Medvešek**, lektorica slovenščine (mateja.medvesek@guest.arnes.si), 7. nov. 2005

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU vabi na predavanje Tabuji telesa in tabuji jezika pri Slovanih. Predaval bo prof. dr. **Aleksander D. Duličenko**, Univerza v Tartuju (Estonija), v petek, 11. novembra 2005, ob 11. uri v Mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 4/II – v ruščini. Prof. dr. Aleksander Dmitrijevič Duličenko od l. 1976 dela na Univerzi v Tartuju v Estoniji, kjer je redni profesor na Katedri za slovansko filologijo in njen predstojnik. Njegova doktorska disertacija *Slavjanskije literaturnye mikrojazyki*, v kateri je utemeljil jezikoslovno kategorijo slovanskih knjižnih mikrojezikov, je izšla l. 1981 v Tallininu (druga izdaja v dveh knjigah z dodanimi besedili 2003–2004). Bibliografija prof. dr. A. D. Duličenka obsega nad 450 del, med njimi knjige *Russkij jazyk konca XX stoletija* (1994), *Jugoslavo-Ruthenica* (1995), *Etnosociolingvistika 'perestrojki' v SSSR* (1999), *Pasaulinës kalbos bieškant* (2003). V krog znanstvenih interesov prof. dr. A. D. Duličenka spada tako splošno jezikoslovje (splošna teorija jezika, sociolingvistika, etnolingvistika,

interlingvistika) kot slovanska filologija (slovanski knjižni mikrojeziki, med njimi vprašanja rezijanskega knjižnega mikrojezika, zgodovina slavistike in tudi slovenskega jezika). Je učenec akad. Nikite I. Tolstoja. Ureja in izdaja znanstveni periodični publikaciji *Slavica Tartuensia* (od l. 1985) in *Interlinguistica Tartuensia* (od l. 1982), je član Mednarodnega slavističnega komiteja in predsednik Nacionalnega komiteja slavistov Estonije. — **Silvo Torkar** (Silvo.Torkar@zrc-sazu.si), 8. nov. 2005

V četrtek 10. 11. 2005 ob 19.00 bodo v Celovcu podelili letošnjo Einspielerjevo nagrado jezikoslovcu univ. prof. dr. **Heinzu-Dieterju Pohlu**, in sicer za njegovo znanstveno delo, ki je spremenilo poglede na koroško preteklost in dvojezičnost dežele v sedanosti.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem vabi vas in vaše prijatelje na otvoritev razstave ob 50-letnici smrti dr. **Franca Kotnika** ter 120-letnici rojstva in 30-letnici smrti dr. **Janka Kotnika** v petek, 18. novembra 2005, ob 18. uri v grajskem razstavišču. Izjemne redkosti ter dokumenti pisne kulturne dediščine iz zapuščine narodopisca dr. Franca Kotnika bodo na ogled do 10. decembra 2005. S prispevkom o povezanosti dr. Franca Kotnika z zamejsko Koroško bo sodelovala mag. Martina Piko-Rustia. — **Martina Piko-Rustia** (institut.urban.jarnik@ethno.at), 14. nov. 2005

Razstava nosi naslov Tiho tkanje slovenske ljudske kulture. Narodopisec dr. **Franc Kotnik** (1882–1955) in jezikoslovec dr. **Janko Kotnik** (1885–1975) sta bila močno povezana z dejavnostjo našega kluba, drugi mu je nekaj časa tudi predsedoval. — **Janez Stergar** (janez.stergar@guest.arnes.si), 7. nov. 2005

Drage kolegice in kolegi, na dvotedenski studijski izmenjavi na FF so studentke slovenistike, pedagogike, zgodovine, psihologije ... s celovske univerze. K predavanjem in tecaju slovenscine sodi tudi nedeljski izlet (Cankarjeva rojstna hisa, tehniški muzej v Bistri, ogled izvira Ljubljani in Cerkniskega jezera), kamor ste prijazno vabljeni tudi drugi, ki bi z veseljem poklepetali z njimi v slovenscini, spoznali način studija v Avstriji itd. Ker je prostih mest v avtobusu se dovolj, se lahko pridružite to nedeljo, 13. novembra 2005, ob 10.00 na Kongresnem trgu (predviden prihod: ob 17.00). — **Vladka Tucovič** (tutorka.sln@email.si), 10. nov. 2005

Dragi soJOTniki, tudi letos bomo kuhali JezikOvnoTehnosloski Abonma, namenjen ljubiteljem jezikovnih tehnologij, studentom in mimoidocim vseh vrst. Otvoritveno srečanje nove sezone JOTAnja bo v četrtek, 17. novembra 2005, ob 18.00, predaval pa bo dr. **Bozo Bekavac** s Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu. Naslov predavanja bo Sustav za prepoznavanje i klasifikaciju naziva za hrvatski. Gre za zanimiv jezikovnotehnosloski problem, znan tudi kot Named Entity Recognition (NER), dr. Bekavac pa bo predstavil svojo programsko resitev, ki jo je razvil v okviru doktorske disertacije. Predavanje bo v hrvaskem jeziku. JOTA bo tokrat IZJEMOMA na Filozofski fakulteti na Askercevi 2 v sejni sobi 527, v 5.

nadstropju. Vec o JOTI najdete na <http://lojze.lugos.si/jota>. — **Špela Vintar** (spela.vintar@guest.arnes.si), 11. nov. 2005

Ob blizajoci obletnici smrti Zofke Kveder bo v sredo, 16. novembra 2005, ob 19.00 v Klubu Cankarjevega doma pogovor z dr. **Katjo Mihurko Poniz**, avtorico monografije *Drzno drugacna: Zofka kveder in podobe zenskosti*, Ljubljana: Delta 2003. Pogovor bo vodila **Barbara Simoniti**, prisotna pa bo tudi pisateljicina pravnukinja, hči **Suncane Skrinjaric**, hrvaska pisateljica **Sanja Pilic**. — **Vladka Tucovič** (tutorka.sln@email.si), 15. nov. 2005

Dragi Miran, [...] Pri Matici srpski v Novem Sadu so se odločili, da dokončajo enciklopedijo Leksikon pisaca Jugoslavije (od črke N naprej). Tako kot so to delali v prvih petih zvezkih, želijo uvrstiti tudi slovenske pisatelje, ki so se uveljavili do leta 1991. Problem so seveda sodelavci in glavni koordinator za slovensko literaturo. Domnevam, da poznaš ta priročnik: tako izčrpnih bio-bibliografskih informacij res ne dobiš nikjer drugje. V prejšnjih zvezkih je delo koordinatorja opravljal F. Dobrovoljc, ki je tudi sam veliko enot obdelal. Moja vprašanja so naslednja:

- ali vidiš osebo, ki bi prevzela to ogromno delo?

- bi se dobili sodelavci za kaj takega?

- zaradi velikih razlik v nivoju prihodkov bo honorar za to delo v primerjavi s slovenskimi honorarji pičel in bi bilo treba poiskati inštitucijo/fondacijo, ki bi delo podprla s tem, da bi plačala dodatne honorarje sodelavcem iz Slovenije. Komu bi se lahko obrnili s to prošnjo?

Matica srpska vsekakor želi iti naprej s to publikacijo: slovenska stran lahko tudi odkloni sodelovanje. Meni osebno se zdi, da bi bilo kaj takega škoda. Leksikon je že prisoten po kulturnih inštitucijah po svetu in če bi v zvezkih po črki N ne bilo več Slovencev, bi se mi zdelo res v škodo slovenske kulture. — **Marija Mitrovič** (mitrovic@univ.trieste.it), 14. nov. 2005

Dve pozitivni reakciji (**Vladimir Osolnik**, **Milena Blažič**), z ministrstva (v stari in novi zasedbi), kamor je Mirko Osolnik poslal v tej zadevi več pisem, pa nobene: "Slovenski delež je resnično bogat in pomemben ter izpolnjuje okoli 20 % vsega zbranega gradiva; izdajatelj pa si prizadeva, da bi ta fond v celoti objavil po skupnem konsenzu novonastalih južnoslovanskih držav in s finančnimi sredstvi Evropske Unije." Osolnik je apel naslovil tudi na Slovensko matico, Univerzo v Ljubljani, Filozofsko fakulteto, Društvo pisateljev, PEN in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (**Joža Mahnič**, **Drago Jančar**, **Vlado Žabot**, **Božidar Jezernik**, **Andreja Rihter**, **Slavko Gaber**, **Veno Taufer** idr.). Izdajatelj se zavzema za nadaljevanje projekta ob sofinanciranju stroškov natisa iz namenskih sredstev Evropske Unije, natančneje iz fonda sredstev t. i. protokola ESP 6, ki predvideva sofinanciranje znanstvenoraziskovalnih del, pri katerih sodelujejo najmanj tri različne države članice oz. njihove ustanove. Zaprošitelj sredstev mora biti član Evropske unije. — *miran*, 15. nov. 2005

Organizacijski odbor 1. slovenske mednarodne fonetične konference (SloFon 1) sporoča, da je rok za oddajo povzetkov podaljšan do 30. novembra 2005. Vse informacije so na voljo na naslovu <http://slofon.zrc-sazu.si>. Elektronski naslov konference je slofon@zrc-sazu.si. — **Peter Jurgec** (peter.jurgec@guest.arnes.si), 16. nov. 2005

Simpozij o Janezu Trdini, ki je konec oktobra potekal na gradu Jablje pri Mengšu, se bo ponovil v prostorih Slovenske matice na Kongresnem trgu v Ljubljani. Simpozij bo v sredo, 23. novembra 2005 med 10. in 14. uro. Okvirni program je: **Irena Gantar Godina**: Janez Trdina: izseljenec in "Slavjan", **Milena Mileva Blažič**: Različni teoretični pogledi na Bajke in povesti Janeza Trdine, **Vlado Nartnik**: Petelinja motivika v Trdinovih zapisih verskih bajk, **Igor Kramberger**: Trdina in Slovenska matica, **Alenka Koron**: Janez Trdina in Washington Irving: o genezi fikcije v njunih kratkih pripovedih skozi komparativistična očala, **Barbara Pregelj**: Trdina in Cervantes, **Katja Mihurko Poniž**: Ob stoletnici rojstva Silve Trdina, nečakinje Janeza Trdine, **Mira Delavec**: Janez Trdina skozi Tomanovo korespondenco, **Mira Miladinovič Zalaznik**: Trdina, bralec beletrističnega lista Carniolia. — **Aleksander Bjelčevič** (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 16. nov. 2005

Lingvistični krožek Filozofske fakultete v Ljubljani vabi na 815. sestanek v ponedeljek, 21. novembra 2005, ob 17.30 v predavalnici 526 v 5. nadstropju Filozofske fakultete. Predaval bo: dr. **Donald F. Reindl**, Oddelek za prevajalstvo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. Tema predavanja: Zgodovinski vpliv nemščine na slovenski jezik. — **Chikako Shigemori Bučar** (lingvisticnikrozek@butn.net), 17. nov. 2005

Arcticae horulae na medmrežju. **Alenka Pirman**: *Arcticae horulae*, *Slovar nemskih izposojenk v slovenskem jeziku*. Elektronska izdaja prvega natisa iz 1997, arhiv istoimenskega umetniskega projekta 1991–1998. Projekt *Arcticae horulae* (naslov povzet po *Arcticae horulae succisivae* (Zimske urice proste), prvi slovnici slovenskega jezika, ki jo je leta 1584 napisal in izdal Adam Bohoric) se je razvijal sproti – od zasebne ljubiteljske zbirke nemskih izposojenk v slovenskem jeziku prek likovne predstavitve zbirke v Narodni in univerzitetni knjižnici (Urbanaria, SCCA-Ljubljana, 1995) pa vse do knjižne izdaje v obliki slovarja (1997), ki je doživela nesluteno medijsko izpostavljenost in bila razprodana v nekaj mesecih. Proces je povezal umetniško področje z znanstvenim in izpostavil umetnikovo odgovornost. Posamezni uporabljeni umetniški postopki so javnost namrec zavedli, da je knjižico sprejela kot referencen slovar. Zato se je projekt za avtorico zaključil 8. januarja 1998, ko je v *Knjizevnih listih* kritiko slovarja objavil priznani etimolog dr. **Marko Snoj**. Zaradi nezmanjšanega zanimanja za Zimske urice ponujamo javnosti elektronsko izdajo slovarja in digitaliziran arhiv projekta. Celoten slovar, neobjavljeni rokopisi, pikolovska kronologija ter odmevi, ki jih je zanimala "povprečna nadarjenost, a neizmerna pridnost in vestnost" umetnice Alenke Pirman, so zdaj dostopni na <http://www.arcticae-horulae.si>.

V sredo, 7. decembra 2005, bo od 11. ure dalje v Projektni sobi SCCA, Metelkova 6 v Ljubljani, na ogled razstava izdelkov in arhivskega gradiva, ob 20. uri pa sledi večer z avtorico, Mojco Dimec in Nevenko Sivavec. Slisali bomo nekaj socne kranjscine in koncno (!) spregovorili tudi o uporabljenih umetniskih postopkih in metodah.

Produkcija: SCCA, Zavoda za sodobno umetnost – Metelkova 6, 1000 Ljubljana (<http://www.scca-ljubljana.si>). Uredniško delo: Alenka Pirman, Barbara Borcic, Dusan Dovc. Spremna studija: Nevenka Sivavec. Oblikovanje in programiranje: Damijan Kracina. Digitalizacija: Kamerad.net. Arcticae horulae je prva elektronska knjižna izdaja SCCA-Ljubljana, ki tudi z drugimi spletnimi projekti (Videodokument in Internet Portfolio) razvija in omogoča odprt dostop do umetniske produkcije na medmrežju. — **Dušan Dovč**, SCCA (production.manager@scca-ljubljana.si), 16. nov. 2005

Ali nam res ni nihče poslal e-verzije programa 24. mednarodnega slovenističnega simpozija Obdobja, ki pod naslovom Razvoj slovenskega strokovnega jezika poteka od danes 17. novembra do 19. novembra? Pa objavimo vsaj povezavo nanj: <http://www.centerslo.net/simpozij> oz. http://www.centerslo.net/l5.asp?L1_ID=30&L2_ID=5&L3_ID=142&L4_ID=166
— *miran*

Program za soboto 19. 11. 2005, 9.00–12.00. Plenarna predavanja v Zbornični dvorani Univerze v Ljubljani, Kongresni trg 12: **Elizabeta Bernjak**, Szombathely, Medjezikovni transfer – strategije zapolnjevanja vrzeli v strokovnem besedišču manjšinskih jezikov ob slovensko-madžarski meji, **Jelisava Dobovšek-Sethna**, Tokyo, Prenos terminologije in jezikovno načrtovanje – primeri iz Japonske in Slovenije, **Maja Lozar Štamcar**, Izzivi prevajanja umetnostnozgodovinskih besedil v angleščino, **Katja Dragar**, Konceptualizacija tujega v slovenskih pravopisih, **Petra Stankovska**, Shody a rozdfly morfologické terminologie v české a slovinské mluvnici, **Anita Peti-Stantić**, Zagreb, Naslonke – terminologija med sintakso in prozodijo, **Maja Đukanović**, Beograd, Nedoločni zaimki v srbsčini in slovenščini — **Tjaša Alič**, strokovna sodelavka 24. simpozija Obdobja (tjasaalic@yahoo.com), 18. nov. 2005

Orion Anderson (oanderson@ideologiesofwar.com) podjetno vabi k sodelovanju na interdisciplinarni konferenci o raziskovanju pripovedi z naslovom Narrative Matters: The Storied Nature of Human Experience: Fact and Fiction, ki bo potekala 25.–27. maja 2006 na Acadia University, Wolfville, Nova Scotia, Kanada. Rok za prijave je 15. december 2005. Več informacij na <http://narrativematters.com/dist.html>; narr-mat06@acadiu.ca — *miran*, 17. nov. 2005

Gimnazija Franca Miklošiča v Ljutomeru vabi na Miklošičeve dneve 24. in 25. novembra 2005. Letošnja tema je Šola med marketingom in humanizmom, nastopili pa bodo ravnatelj **Zvonko Kustec**, minister **Milan Zver**, župan **Jožef**

Špindler, Franci Just, Miran Puconja, Norma Bale, Matej Bogataj in Cvetka Toth Hedžet. Priveditve bodo na Miklošičevi domačiji v Radomerščaku, na gimnaziji in v Domu kulture. Dijaki bodo sodelovali z debato, pogovorom z novinarko **Karmen Švegl** in na temo bojev za severno mejo. — *miran*, 17. nov. 2005

Svetovni dnevi slovenskega filma. Program filmskih projekcij na Filozofski fakulteti: Ponedeljek 21. 11. 2005 ob 20. uri v pred. 34: *Ples v dežju* (1961). Torek 22. 11. 2005 ob 20. uri v pred. 34: *Z vzhoda* (2003) in ob 20.30 uri v pred. 34: *Kajmak in marmelada* (2003). Sreda 23. 11. 05 ob 20. uri v pred. 34: *Šelestenje* (2002). — **Maja Avsenik** (Maja.Avsenik@ff.uni-lj.si), 17. nov. 2005

Dragi Miran, v ponedeljek se začnejo Svetovni dnevi slovenskega filma. Pošiljam ti besedilo o projektu. Priključilo se mu je kar 53 univerz po svetu. — **Mojca Nidorfer Šiškovič** (Mojca.Nidorfer@ff.uni-lj.si), 18. nov. 2005

V tednu od 21. do 24. novembra 2005 na več kot 45 univerzah po svetu potekajo projekcije štirih slovenskih filmov. Projekt je nastal ob 100-letnici slovenskega filma na pobudo **Maše Guštin**, ki poučuje slovenščino na Univerzi v Gdansk. Idejno in organizacijsko smo ga zasnovali sodelavci programa Slovenščina na tujih univerzah, ki deluje v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Predvajani bodo celovečerni filmi *Ples v dežju*, *Šelestenje*, *Kajmak in marmelada* ter igrano-dokumentarni film *Z vzhoda*. S projektom želimo širšemu mednarodnemu krogu gledalcev predstaviti del slovenske filmske produkcije, z njo pa slovensko kulturo, civilizacijo in jezik. Hkrati je bila to priložnost, da se med sabo povežejo lektorji slovenščine na tujih univerzah in njihovi študenti, ki so skupaj organizirali projekcije in prevedli broščuro o projektu in slovenskih filmih v vse jezike držav, kjer bodo potekali Svetovni dnevi slovenskega filma. Veseli nas, da so projekt z navdušenjem podprle tudi univerze po svetu, ki vključujejo slovenščino v svoje študijske programe.

Igrane filme je prispeval Filmski sklad Republike Slovenije, film *Z vzhoda* Znanstvenoraziskovalno središče Univerze na Primorskem, k uspešni organizaciji pa so pripomogla tudi konzularno-diplomatska predstavništva Republike Slovenije v tujini. Slovenija v filmu, slovenski film v svetu, svetovni dnevi slovenskega filma ... svetovni sta tudi temi filmov: ljubezen in življenje. — Predstojnica Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik izr. prof. dr. **Simona Kranjc**

V torek, 22. novembra 2005, bo ob 20.30 v slovenskem trzaskem gledaliscu na ulici Petronio pesniski večer z Iztokom Geistrom. Z ohojevskim pesnikom, ornitologom, zagovornikom narave, dobitnikom Rozanceve nagrade za esejisticno zbirko *Levitve* in nagrade Presenovega sklada za roman *Pospala pozelenja*, ki je lani izdal novo pesnisko zbirko *Hvalnica ruju*, pred dvema tednoma pa esejisticno knjigo *Dozivetja krasa*, se bo pogovarjal Janko Petrovec. Cez kraski rob prijazo vabljeni med ruj. — **Vladka Tucovič** (tutorka.sln@email.si), 18. nov. 2005

V 33. številki letošnjega letnika *Porabja*, časopisa Slovencev na Madžarskem, z dne 17. novembra 2005, **Ernest Ružič** piše, da je Društvo madžarsko-slovenskega prijateljstva v letu 2006 načrtuje med drugim naslednje tri projekte:

(1) Skupaj z Zvezo Slovencev na Madžarskem in Galerijo Lendava načrtuje slovesno odkritje spomenika Pribini in Koclju v Zalaváru/Blatogradu, ki so ga po tehničnih zapletih že postavili 7. novembra 2005, njegov avtor pa je akademski kipar Metod Frlic iz Škofje Loke. Iz članka med drugim izvemo, da ima projekt že kar dolgo zgodovino. V začetku devetdesetih let, ko so na območju Blatograda izvajali obsežna arheološka izkopavanja in na utrjenem Grajskem otoku našli številne ostanke slovanskih grobov iz 9. stol. in temelje cerkve svetega Janeza Krstnika, se je bil tedanji slovenski veleposlanik na Madžarskem Ferenc Hajós v Budimpešti že dogovoril za postavitev spominske plošče, vendar pa je bila tedaj izpeljava tega dogodka tedaj brez obrazložitve preklicana.

(2) Natis Antologije prekmurske in porabske sodobne slovenske literature v madžarščini; njen urednik je dr. **Székely András Bertalan**, za prevode pa je poskrbela lendavska pesnica in prevajalka **Judit Zágorec Csuka**. Predvideno je, da bo poezijo predstavljalo štirinajst in prozo dvanajst avtorjev, sedem avtorjev pa bo sodelovalo s študijami in razpravami.

(3) Uresničitev zamisli, da se ena izmed ulic poimenuje po Sándorju Petőfiju (v Ljubljani) in po Francetu Prešernu (v Budimpešti). — **Alenka Šivic-Dular** (alenka.sivic@guest.arnes.si), 19. nov. 2005

Dragi Miran! Tudi mi na Hispanistiki imamo simpozij ta teden, pa bi te prosila, če obvestilo daš na SlovLit. V Prilogi ti pošiljam urnik simpozija in grafično podobo simpozija, namreč gre za Pirnatovo ilustracijo k prvemu celotnemu prevodu *Don Kihota*, ki ga je leta 1935 prevedel Stanko Leben. Na njej don Kihot prebira viteške romane, v rokah pa drži znanega *Amadisa*, ki je bil eden najpopularnejših viteških romanov sploh. — **Branka Ramšak** (branka.ramsak@guest.arnes.si), 20. nov. 2005

Katedri za španski jezik in književnost na Oddelku za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani se pridružujeta obeležitvi 400. letnice izida prvega sodobnega evropskega romana *Don Kihot* Miguela Cervantesa de Saavedre. Pripravljata simpozij, ki bo potekal 24. in 25. novembra 2005 na Filozofski fakulteti. Na njem bo sodelovalo 19 domačih in tujih, mednarodno uveljavljenih hispanistov in literarnih komparativistov. Vabimo vas, da se udeležite kakšnega predavanja ali pa da se udeležite otvoritve, ki bo v četrtek, 24. novembra, ob 9.30 v predavalnici št. 18 (pritličje Filozofske fakultete). Vabimo vas tudi na ogled gledališke predstave študentske igralske skupine Hipercloridia, ki bo premierno uprizorjena prav tako v četrtek ob 20.30 v Kavarni Union.

N. Pirnat, 1935

24. november (predavalnica 18)

9.30 Otvoritev – Božidar Jezernik, Dekan Filozofske fakultete Vladimir Pogačnik, Predstojnik Oddelka za romanske jezike in književnosti Nj. eksc. Da Carmen Fontes, Veleposlanica Kraljevine Španije v Sloveniji Branka Kalenić Ramšak (Ljubljana)

Mitja Skubic: Un valor particular del verbo en Cervantes: perfecto presente

Julio Rodríguez Puértolas (Madrid): Varias mujeres, algunas cartas y una ínsula
Predstavitev: **Daniel-Henri Pageaux**

María Luisa Domínguez (Sevilja): Don Quijote o el placer del texto

Klaus-Dieter Ertler (Gradec): Construcciones de complejidad en el Quijote de Miguel de Cervantes

Predstavitev: **Matías Escalera Cordero**

Eva Morón Olivares (Valencia): Sagrario Torres: cartas a Quijote

Ana Cecilia Prenz (Trst): Ladran, che! Una conversación latinoamericana de don Quijote y otras reflexiones sobre el teatro

Tomo Virk: Cervantes and Borges

Predstavitev: **Alejandro Rodríguez Díaz del Real**

Csaba Csuday (Piliscsaba): La cueva de Montesinos: el espacio de límite

Claudio Cifuentes-Aldunate (Odense): Don Quijote: el resultado de un "querer ser" u ontología de un deseo

Sprejem v Mestni hiši, gledališka predstava (Kavarna Union) – Hipercloridria: Porque sueño, no lo estoy

25. november (predavalnica 34)

Daniel-Henri Pageaux (Pariz): Un primer balance del IV Centenario del Quijote: sobre algunos eventos y libros del año 2005

Juan Octavio Prenz (Trst): Los pre-textos del Quijote

Predstavitev: **María Luisa Domínguez**

Hans Felten (Aachen): Don Chisciotte in Sierra Morena: una carnavalización del Quijote en la Corte de Viena

Matías Escalera Cordero (Alcalá de Henares): El IV centenario del Quijote: reducción a la literalidad, apropiación mediática, negocio y desarticulación de la obra de Cervantes

Predstavitev: **Maja Šabec**

Tone Smolej: Les citations de Don Quichotte dans la littérature slovene avant 1918

Barbara Pregelj: Don Quijote y la literatura eslovena

Santiago Delgado (Murcia): Cervantes versus don Quijote

Predstavitev: **Barbara Pihler**

Luis Luque Toro (Videm): Aspectos de la fraseología en el Quijote: sus traducciones al inglés

Jasmina Markič: "Veumni" o "bistroumni plemič Don Kihot iz Manče": dos traducciones eslovenas de Don Quijote

Predstavitev dveh knji v četrtek, 24. 11. 2005, ob 11. uri v sejni sobi Krščanske kulturne zveze (10.-Oktoberstr. 25/3, 9020 Celovec). 1. *Pregovori in reki: Leto in dan v slovenski ljudski modrosti / Sprichwörter und Bauernregeln: Das Jahr in der slowenischen Volksweisheit*. Zbral in uredil **Iztok Ilich**. Panjske končnice izbrala in opisala Bojana Rogelj Škafar. Prevedla Gabi Kristan. Knjiga vsebuje 413 pregovorov, ki so razporejeni v dvanajstih tematskih poglavjih. Spremlja jih 40 panjskih končnic, ki se prilegajo posameznim temam. Dvojezični slovensko-angleški predstavitvi tega dragocenega dela slovenskega folklornega izročila je zdaj sledila še slovensko-nemška izdaja.

2. *Slovenska kuharica ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila*. Spisala **Magdalena Pleiweis**. Slovenska kuharica Marije Magdalene Pleiweis (1815–1890), rojene Knafelj v Podgorjah v Rožu, je bila prva izvirna tovrstna knjiga na Slovenskem. Reprint pete izdaje *Slovenske kuharice* iz leta 1902 se vrača "k izviro", s čimer je izraženo spoštovanje kmečki ženski, ki se je zavedala, da mora v domači kuhinji veljati tudi domača beseda.

Knjigi je izdalo Izobraževalno založništvo DZS v Ljubljani. Predstavila ju bosta urednik Izток Ilich in avtorica Bojana Rogelj Škafar. — Za Slovenski narodopisni inštitut in društvo Urban Jarnik mag. **Martina Piko-Rustia** in **Nužej Tolmajer** (piko@ethno.at), 21. nov. 2005

Zadnje tri knjige o hrvaškem pesniku bosanskega porekla Nikoli Šopu, med katerimi je še posebno pozornost zbudil slovenski zbornik *Pesniški svet Nikole Šopa v slovenskem prostoru*, Neothesis, Trst 2005, je podpisana predstavila že pred simpozijem v Lendavi skupaj s hrvaško monografijo *Kozmički svijet Nikole Šopa*, HFD, Rijeka 2005 in hrvaškim zbornikom *Pjesničko stvaralaštvo Nikole Šopa (1904–1982) između filozofije i kozmologije*, HKD Napredak, Sarajevo-Zagreb 2005, in sicer:

- V Splitu v okviru "Knjige Mediterana" 22. septembra 2005 (obširen članek o tem v *Novem listu /Reka*, 24 septembra 2005

- V Jajcu, v Bosni, v okviru simpozija "5. Šopovi dani na Plivi", 24. septembra 2005, kjer je še posebno odjeknilo dejstvo, da so vse tri knjige posvečene 100. obletnici pesnikovega rojstva. Temu je bila posvečena cela stran v sarajevskem *Oslobođenju* (25. 8. 2005)

- Na Cresu, 25. septembra 2005., kjer se je v okviru prireditev "14. dani Frane Petrića" odvijal mednarodni simpozij v organizaciji Hrvaškega filozofskega društva "Teorija relativnosti i filozofija (povodom 100.obljetnice Einsteinove specijalne teorije relativnosti)". Na tem simpoziju sem nastopila tu di s plenarnim predavanjem *Relativnost časa in prostora v pesniškem delu hrvaškega pesnika Nikole Šopa (1904–1982) in slovenskega pesnika Gregorja Strniše (1930–1987)*.

Sledila je predstavitev v Lendavi, 7.oktobra 2005, v okviru vsakoletnega Slovenskega slavističnega kongresa, ki ga prireja Slavistično društvo Slovenije. Po Lendavi so bile knjige predstavljene še:

- V Puli v okviru simpozija "3. Pulski dani eseja", 22.oktobra 2005, kjer je bil pesnik Nikola Šop predstavljen v sklopu sekcije "Kako čitamo Evropu" kot evropski pesnik (o tem *Glas Istre*, 22. in 25. oktobra 2005)

- V Sarajevu, 25.oktobra 2005, pri Založbi Napredak. O tem sta obširno poročala sarajevski tisk in televizija.

V kratkem, in sicer 9. decembra 2005, se bo odvijalo v Rimu na Sedežu italijanskih dežel (Sede delle Regioni / Palača Ferrajolo, Trg Colonna 355) mednarodno srečanje o Nikolu Šopu, v organizaciji Univerze v Vidmu, Dežele Julijske Krajine in Društva Italija-Hrvaška (Rim), pod pokroviteljstvom Ministrstva za kulturo RH, Ambasade BiH pri Sveti Stolici, Ambasade BiH v Italiji, Ambasade RH v Italiji. Na srečanju bodo nastopili izvedenci Šopovega opusa in sicer: veleposlanik BiH pri Sveti Stolici Miroslav Palameta, pesnik Stevan Tontić iz Sarajeva, redni profesor za primerjalno književnost na FF v Zagrebu Boris Senker, podminister Ministrstva za kulturo Republike Srbije Ljiljana Šop in podpisana. Predstavljene bodo tudi knjige in zborniki, ki jih je podpisana posvetila 100. obletnici Šopovega rojstva. — *Fedora Ferluga-Petronio*, Univerza v Vidmu (fedora.ferluga@uniud.it), 21. nov. 2005

Lingvistični krožek filozofske fakultete v Ljubljani vabi na 816. sestanek v ponedeljek, 28. novembra 2005, ob 17.30 v predavalnici 526 v 5. nadstropju Filozofske fakultete. Predaval bo **Sašo Živanovič**, mladi raziskovalec na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Tema predavanja Razlika med angleškim "most" in slovenskim "največ": medjezikovna posplošitev. — **Chikako Shigemori Bučar** (lingvisticnikrozek@butn.net), 21. nov. 2005

Pozdravljeni! Bi globoko v sebi našli voljo in okoli sebe toliko časa, da bi iz zakladnice svojega raziskovalnega truda poslušalcem programa ARS postregli z osem strani dolgim, za razumljivo javno poslušanje oblikovanim besedilom? Sprašuje urednica oddaje Trojna spirala — mojca.dvorak@guest.arnes.si, 24. nov. 2005

Vas vljudno vabimo, da se v ponedeljek, 28. novembra 2005, ob 12. uri v prostorih Univerze (Balkonska dvorana), Kongresni trg 12, udeležite odprtja razstave Gradove svetle zida si v oblake ... France Prešeren v ljubljanskih latinskih in višjih šolah 1813–1821. Na osnovi ohranjenega arhivskega gradiva ljubljanske gimnazije, filozofskega licejskega študija in drugih dokumentov je na razstavi predstavljena Prešernova študijska pot na obeh znamenitih ljubljanskih učnih ustanovah. Razstavo bo odprla rektorica Univerze v Ljubljani prof. dr. Andreja Kocijančič, v kulturnem programu bodo sodelovali študentje AG in AGRFT. — **Jože Ciperle** (Joze.Ciperle@uni-lj.si), 23. nov. 2005

Kulturni dogodki ob dnevu Filozofske fakultete v Ljubljani

29. 11. 2005 – 11.00: Merjenje dalje in nebeških strani – tiskovna konferenca ob izidu zbornika slavističnega letnika 1953 (sejna soba št. 527)

17.00: Obvladovanje različnosti, poslovno preživetje – predavanje v okviru ciklusa predavanj Kultura strpnosti (predavalnica 526)

30. 11. 2005 – 9.00: Predstavitev raziskovalnega in razvojnega dela Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo (sejna soba št. 527)

10.00: Začetek prireditev ob dnevu Filozofske fakultete (avla): Humanist, izvaja Sonja Lovrenčič; govor dekana FF, prof. dr. Božidarja Jezernika; kulturni program študentov Oddelka za slavistiko, katedre za zahodnoslovanske jezike s pevskim nastopom slovakističnega zborčka in recitalom poezije Wisławe Szymborske

11.00: Odkritje štirih umetniških del na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo – upodobitev prof. dr. **Pirjevca** in prof. dr. **Ocvirka** v bronu in olju, dela akad. kiparja Draga Tršarja in akad. slikarja Krištofa Zupeta (4. nadstropje)

11.30: Tiskovna konferenca ob izidu publikacij FF (predavalnica R2B, prizidek)

13.00: Pogostitev (K 16)

18.00: Kulturni večer študentov Oddelka za slovenistiko (2. nadstropje): kantavtor Matej Kranjc; gledališki duo Gledalnanajde s predstavo Kontraklovn; nastop oddelčnega pevskega zbora

19.00: Slavnostna podelitev potrdil o uspešno končanem izpopolnjevanju na pedagoško-andragoškem področju – Center za pedagoško izobraževanje (predavalnica 2)

Nagovor prodekana Filozofske fakultete doc. dr. **Nikolaja Ježa** in predstojnice Centra za pedagoško izobraževanje prof. dr. Cirile Peklaj

Kulturno umetniški program (Andreja Istenič – flavta, Barbara Smolej – Fritz violina, Branka Žičkar – kitara)

Pogostitev

20.00: *Na drugi strani reke*; dokumentarni film Karaule Mir in Candide Tv, ki je nastal kot rezultat sodelovanja slovenskih in italijanskih raziskovalcev – Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo (predavalnica 34).

Literatura in mediji

Literarno-umetniško društvo Literatura organizira v novembru in v začetku decembra več prireditev (predavanj, okroglih miz, literarnih večerov, bralnih večerov, pesniških slemov ...) pod skupnim naslovom Literarna kultura. Obiska vredne se zdijo zlasti predavanja in okrogle mize na temo 'Literatura in njene možnosti selitve v druge medije', ki bodo potekali od 7. novembra do 5. decembra 05, z izjemo zadnjega tedna v novembru vselej ob ponedeljkih z začetkom ob 21.00 v prostorih Društva slovenskih pisateljev na Tomšičevi 12 v Ljubljani.

Prva okrogla miza z naslovom Literatura in gledališče, ki bo v ponedeljek, 7. novembra, bo še posebej aktualna, saj bo na njej govora o dramatizacijah in uprizoritvah proznih besedil. Gledališka sezona 2005/06 namreč prinaša vrsto dramatizacij domačih literarnih besedil (v SNG Drama Ljubljana so to *Alamut*, *Fužinski bluz*, *Katarina*, *pav in jezuit*), postavitve modernih klasikov svetovne književnosti (npr. *Zločin in kazen*, *Ana Karenina*, *Bratje Karamazovi*, *Idiot*, *Kraljica Margot*, *Ime rože*, *Proces*, *Iskanje izgubljenega časa*, *Trainspotting* ...) pa so zaznamovale že nekaj preteklih sezon različnih gledališč. Zakaj in kako se lotiti dramatizacije? Odgovore bo iskala okrogla miza, ki jo bo vodil **Rok Vevar**, na njej pa bodo mdr. sodelovali **Barbara Orel**, **Diana Koloini** in **Blaž Lukan**.

Naslovi ostalih okroglih miz in predavanj iz sklopa 'Literatura in njene možnosti selitve v druge medije' pa so Literatura in digitalna kultura, Literatura in strip, Literatura in slem ter Literatura in film. — **Matjaz Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 6. nov. 2005

Na hitro:

- ali obstaja medij literature, če se lahko ta seli iz njega?
- kateri je ta medij?
- (kam gre literatura?, bo potem še literatura? za koga? kdo in zakaj to trdi?)
- ali se (še) verjame v delitev na 'čiste' umetnosti?
- kaj je DSP? kakšen smisel ima? (resno vprašanje)
- kdo je določil medij literature?
- se je literarna stroka sploh kdaj resno posvetila (vsaj dominantnemu) mediju?
- je medij sporočilo, le če ne gre za literaturo?
- je literatura v 'drugem' mediju literatura le, če se tako odloči stroka? Katera stroka? Kdo jo predstavlja? Kaj so njegovi motivi? Njeni motivi? ...
- je knjiga poezije bolj literatura kot branje istega avtorja? Radijski nastop? TV nastop? Spletni pristop? Pristop preko mobilnih telefonov? Holograma? Recitacije na ulici?
- zakaj delitev na medije in kdo ne zna razložiti razlik, podobnosti in vsebin?
- ali metafora umre v drugem mediju? Ali pač ni vezana za medij? in tako... — **Jaka Železnikar** (jaka@jaka.org), 7. nov. 2005

Jaka Železnikar med slovlitovci ni uspel nikogar izzvati v diskusijo, pač pa je odgovor mogoče zaslutiti v *Delu* 18. novembra (str. 10), kjer je bil objavljen zanimiv intervju z nizozemskim profesorjem Marekom Wieczorekom iz Seattla v ZDA, ki pojasnjuje, kako so v današnji umetnosti meje med zvrstmi in mediji razpadle in posamezne umetnostne veje niso več določene s specifičnim medijem. Naj ob tem opozorim na konzervativnost literarne vede, ki se, tako kot njen predmet literatura, še vedno preveč oklepa samo tradicionalnega kanala revialnih in knjižnih objav.

Irena Blazinšek (irena.blazinsek@hotmail.com) obsežno odgovarja na vprašanja, ki jih je v Slovlitu zastavil Jaka Železnikar (<http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/20051107/001365.html>). Iz njenega dopisa tale odstavek:

Ali metafora umre v drugem mediju? Ali pač ni vezana na medij? — To je odvisno od primera do primera. Recimo, da imamo likovno pesem. Imamo jo v pisni obliki, tako kot jo je zapisal avtor, nato v navadnem tisku v šolski knjigi, in navsezadnje v zvočnem mediju. Kaj se zgodi? Če primerjamo, 'šolsko' različico z avtorjevo, bomo videli, da je precejšen del likovne metafore izgubljen že s samim tiskom. In če jo nato še poslušamo, jo dojamemo drugače, kot če bi jo brali. Mogoče bolj ... pusto. Kocbekov Croquis je ena takih pesmi. Vendar sama metafora ne umre dokončno, le spremeni obliko in mogoče intezivnost, s katero vpliva na bralca. Metafora torej je vezana na medij, vendar ne tako zelo, da bi morala praktično "umreti" v prenosu.

Na <http://www.eternamegypt.org/> si interesenti z boljšimi računalniki lahko ogledajo, v katero smer gre digitalizacija kulturne dediščine. Spletišče z egiptovskimi muzeji ponuja iskanje po razstavljenih predmetih, njihovo ogledovanje (povečujemo jih in sukamo), potovanje skozi čas, geografsko lokacijo, razlage z besedilom in z glasom ipd. Tako simpatično bi bilo mogoče zastaviti tudi virtualni slovenski jezikovni in literarni muzej. Če je med trumo slavistov kdo, kin bi si pod egido Slavističnega društva Slovenije upal lotiti tega posla, naj se mi oglasi. — *miran*, 20. nov. 2005

Revija *Ubiquity* (letnik 6, št. 40 (november 2–8, 2005, <http://www.acm.org/ubiquity/>) prinaša članek Michelle Cameron Why People Don't Read Online and What to do About It: branje z zaslona vzame 25 % več časa kot branje s papirja, ker bralca vabljive povezave pogosto zapeljejo daleč stran od sporočila, ker ponuja preveč alternativnih sorodnih tekstov, ker se zaradi preobilja informacij ne morejo skoncentrirati na besedilo in besedila samo preletavajo. Avtorica daje tudi napotke za izboljšanje berljivosti besedil na zaslonu. — *miran*

Cankarjevo tekmovanje

Seminar mentorjev tekmovanja za Cankarjevo priznanje (Vrhnika, Cankarjev dom, Tržaška 25) 1. stopnja (24. november, 25. november, 2. december 2005)

8.00 Registracija

9.30–9.45 Uvodni pozdrav (**Miran Hladnik, Vladimir Pirc, Marjana Lavrič**, Velika dvorana)

9.45–10.30 **Zora Vurnik**, Poti in stranpoti odraščanja, Velika dvorana

10.30–11.30 **Dragica Haramija**, Tema odraščanja v izbranih delih, Velika dvorana

11.30–13.00 Kosilo

13.00–14.30 **Vladimir Pirc**, Predstavitev tematskega sklopa za 1. stopnjo, Velika dvorana

14.30–15.00 Odmor

15.00–16.00 **Igor Saksida**, O Desi Muck in z Deso Muck (1. izvedba), Pogovor z Igorjem Karlovškom (2. izvedba). Pogovor z Mihom Mazzinijem (3. izvedba), Velika dvorana

16.00–18.00 Delavnica, Mala dvorana (odmor za kavo si skupine določijo same)

1., 3., 4. stopnja (25. november 2005 – II. izvedba)

1., 3., 4. stopnja

8. 00 Registracija

9.30–9.45 Uvodni pozdrav (**Miran Hladnik, Vladimir Pirc, Marjana Lavrič**, Velika dvorana)

9.45–10.30 **Zora Vurnik**, Poti in stranpoti odraščanja, Velika dvorana

10.30–11.30 **Dragica Haramija**, Tema odraščanja v izbranih delih, Velika dvorana

11.30–13.00 Kosilo

3., 4. stopnja

13.00–14.00 **Valentina Kobal**, Predstavitev tematskega sklopa za 3. stopnjo

14.00–15.00 **Alojzija Zupan Sosič**, Predstavitev tematskega sklopa za 4. stopnjo, Mala dvorana

1., 3., 4. stopnja

15.00–16.00 **Igor Saksida**, Pogovor z Igorjem Karlovškom (Velika dvorana)

16.00–18.00 Delavnice 3. stopnja (**Valentina Kobal**), 4. stopnja (Lidija Golc) (odmor za kavo si skupine določijo same)

Program seminarja mentorjev pri tekmovanju za Cankarjevo priznanje je objavljen na <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/smct05.doc>. — **Marjana Lavrič** (marjana_lavric@hotmail.com), 16. nov. 2005

Na drugi stopnji (poklicne šole) seminarja za mentorje CT letos zaradi objektivnih okoliščin predavateljice ne bo na drugi izvedbi (25. novembra), ampak na tretji – 2. decembra. Če ste se prijaviili na drugo stopnjo, prosim, potrdite svojo udeležbo po e-pošti ali telefonu (marjana_lavric@hotmail.com, 041 236 912).

Nagovor udeležencem seminarja za mentorje pri Cankarjevem tekmovanju (<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/nagovorSMCT05.html>)

Drage kolegice, nagovor sem namenil refleksiji celotnega tekmovanja za Cankarjevo priznanje, ne le temule seminarju. Vsako leto več vas pride sem na Vrhniko. Zakaj? Ker so izvajalci tako dobri in vsakič boljši? Ker so izbrani avtorji vedno bolj zanimivi ali vedno bolj zahtevni? Ali mogoče zato, ker je tekmovalcev vedno več, ki ste jim mentorji? Ali ti vaši tekmovalci vedno več berejo leposlovne knjige in so literaturi ljubeče in strastno vdani? Ali pa so le ministrove točke tisto, kar vedno bolj privlači? Pri tem ne mislim toliko na ubogo točko, ki jo dobite udeleženci seminarja (pa še to šele po naknadni verifikaciji programa), oziroma točk, ki jih dobite za najboljše tekmovalce, ampak mislim na tiste točke, ki jih zbirajo tekmovalci (in njihovi starši, da, zlasti starši), da bi se z njihovo pomočjo lahko vpisali na šolo svojega srca.

Letos je ministrstvo ukinilo zunanje preverjanje znanja in tekmovanja, kot je naše, so postala poleg rednih ocen edina priložnost za skok v prvo jakostno skupino. Omenjeno ministrsko spremembo spremljata dve neprijetnosti. Na eno sem opozarjal že lani, namreč da se s poudarjeno tekmovalnostjo literatura vedno bolj umika iz polja užitka in postaja samo sredstvo selekcije. Druga neprijetnost pa tiči

v dejstvu, da tako pomemben mehanizem selekcije, kot ga predstavlja CT, ni deležen ustrezne državne finančne podpore. CT, ki je po velikosti in zahtevnosti primerljivo z maturo pri slovenščini in ki maturo pri tem predmetu vedno bolj nadomešča, se s profesionalnostjo mature tudi od daleč ne more primerjati. Organizacija CT ostaja amaterska (izvedejo jo ljudje ob svoji redni službi, kaj ljudje, en sam človek), ki je pri tem v veliki meri odvisen od dobre volje svojega službenega šefa in kolegov (mislim na kolega Pirca in na Zavod za šolstvo). Nič mi ni treba reči tudi o finančni podprtosti tistega dela tekmovanja, ki ga sami najbolj poznate.

Kljub spremenjenim razmeram smo se odločili prireditelj letos izpeljati še po starem. Vnaprej se opravičujem, če bo zaradi tega v kakšni točki organizacije kaj zaškripalo – smo pač amaterji in CT je samo ena od naših poklicnih in službenih obveznosti. Za naprej pa bom zelo vesel sugestij, ki jih bo prispevala vaša izkušnja s CT. K sprostitvi tekmovalnega vzdušja je že pred leti začel nagovarjati Miha Mohor, pač v strahu za literaturo, ki se ji v takem tekmovalnem odnosu ne godi najbolje in potegne kratko: Cankarjevo tekmovanje ne služi več vzbujanju ljubezni do literature, kar je bil pred leti razlog, da se je sploh pojavilo, ampak vedno bolj postaja sredstvo za nabiranje točk. Mohorjeva razmišljanja najdete na začetni spletni strani SDS (http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/cank_prizn.doc; <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/paradokstekmovanj.doc>). Vabim vas, da si jih preberete in se odzovete. Vaše vizije, vaša mnenja bomo objavili v forumu Slovlit in v biltenu *Kronika* in z njihovo pomočjo poskusili najti za CT tako obliko, ki bo osvežila njegov prvotni namen, užitek v branju in interpretaciji.

Za organizacijo tegale seminarja je zaslužna tajnica SDS Marjana Lavrič, za prostor pa se moramo ponovno zahvaliti prijaznemu direktorju Kulturnega doma Ivana Cankarja z Vrhnike Igorju Bergincu – se priporočamo tudi za naprej. — Dragi seminaristi, pozabite prosim za danes (ampak samo za danes) na moje uvodno nerganje v zvezi z namenom, poslanstvom, organizacijo in financami CT in se posvetite seminarskemu delu. Konec tedna, ko bo zunaj grdo vreme, pa sedite k stroju, premislite z vaše plati o teh rečeh in mi pišite! — *miran*, 24. in 25. nov. 2005

Objave

Silvija Borovnik. *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja.* Ljubljana: Slovenska matica, 2005. 198 str.

Dramatična in teatralna devetdeseta? Ur. **Denis Poniž** idr. Ljubljana: AGRFT, 2005. 234 str.

A bilingual anthology of Slovene literature. Ur. **Henry Cooper.** Bloomington, Indiana: Society for Slovene Studies, 2003. 333 str.

Dobili smo recenzijska izvoda *Antologije* za SR in JiS; interesenti za oceno te in drugih knjig v SR ali JiS se oglasite tehničnima urednikoma **Matjažu Zaplotniku** in **Andreji Žele** (andreja.zele@zrc-sazu.si; matjaz.z@gmx.net).

Že pred meseci je **Zvonko Kovač** v zagrebški univerzitetni knjižnici odkril doslej nepoznano izdajo pesnitve *Sedem sinov* Jožefa Žemlje, ki je izšla v Gajevi tiskarni v Zagrebu leta 1842, eno leto pred ljubljansko izdajo pri Blazniku 1843, in je veljala za uničeno. Avtor se je zagrebškemu natisu odrekel menda zaradi napak – s primerjavo izdaj bo zdaj mogoče to trditev preveriti. — *miran*, 9. nov. 2005

Na tiskovni konferenci Knjigarne FF (<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna/default.asp>) bodo predstavljene naslednje knjige in publikacije, ki so izšle na FF:

Mirko Jurak in **Igor Maver**, *Angleška poezija in proza: izbrani eseji*.

Dušan Gabrovšek, *Words galore: Aspects of general and Slovenian – English contrastive lexicology*.

Miha Pintarič (ur.), *Solitudes*.

Ina Ferbežar in **Nataša Domadenik**, *Jezikovod: učbenik za izpopolnjevalce na tečajih slovenščine kot drugega/tujega jezika*.

Boštjan Kravanja in **Matej Vraneš** (ur.), *Mess 6. Mediterranean Ethnological Summer School* Vol. 6.

Jože Hudales in **Nataša Visočnik** (ur.): *Dediščina v očeh znanosti. Dediščina v rokah stroke*.

Tiskovna konferenca bo v petek, 11. novembra 2005, ob 11.30 v predavalnici R2B (prizidek FF) poleg Knjigarne FF. Kratke predstavitve naštetih knjig so na voljo na <http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna/default.asp> — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 9. nov. 2005

Spoštovani Slovilitovci, pred kratkem je izšla nova številka ameriške revije *Slovene Studies* (Journal of the Society for Slovene Studies, ISSN: 0193-1075), 2004 [objavljen september 2005] (26/1–2). Ocene so na voljo tudi na povezavi <http://www.arts.ualberta.ca/~ljubljan/reviews.html>:

Marija Klobčar, *The Ballad of the Killer of Girls in France: A Tale of the Travel of Shocking Stories or the Travel of People?* [Balada o morilcu deklet na Francoskem – pripoved o potovanju vznemirljivih zgodb ali pripoved o potovanju ljudi?]

Sean C. O'Rourke, *On Syntactic /and/ Prosodic Domains of Clitic Placement in Slovene* [O skladenjskih in prozodičnih določnicah pri umeščanju naslonk v slovenščini]

Timotej Jagrič, **Sebastjan Strašek**, **Marko Kolanovič**, in **Boris Podobnik**, *The Performance of Slovenian Mutual Funds* [Uspešnost slovenskih vzajemnih skladov]

Mary Gramar, "Contemplations on Calico" (an excerpt from *Listening to Voices*) ["Opazovanja na kaliku" (izvleček iz romana *Poslušanje glasov*)]

Ocenjevalni članki:

Miran Hladnik, "Nevertheless, Is It Also a Machiavellian Novel?" [Vendarle tudi makiavelistični roman?] Ocena študije "Against Ideologies: Vladimir Bartol and *Alamut*" **Michaela Biggins**.

Cvetka Hedžet Tóth, "The Time of Soul is the Time of Poetry." Ocena zbirke *Ljubljana Mete Kušar*

Ocene:

David C. Hammack, Dianbe L. Grabowski & John J. Grabowski, ur. *Identity, Conflict, and Cooperation: Central Europeans in Cleveland* (**June G. Alexander**)

Boris Mlakar. *Slovensko Domobranstvo 1943–1945. Ustanovitev, organizacija, idejno ozadje* (**Paul Borstnik**)

Michael Reichmayer. *Ardigata! Krucinal! Ein slowenisches Schimpf-wörterbuch, basierend auf Arbeiten von Josef Matič (1897–1974) zum deutsch-slawischen Sprach- und Kulturkontakt: Mit einem Vorwort von Paul Parin* (**Tom Priestly**)

Franc Zadavec. *Slovenski roman 20. stoletja. Prvi analitični del. Slovenski roman 20. stoletja. Drugi analitični del in nekaj sintez* (**Timothy Pogačar**)

Simon Krek, ur. *Veliki angleško-slovenski slovar Oxford*. Knj. 1: A–K. (**Donald F. Reindl**) — **Donald F. Reindl** (donald.reindl@guest.arnes.si), 13. nov. 2005

Založba Pasadena je te dni izdala *Slovensko-srbski in srbsko-slovenski slovar* avtorjev **Maje in Vlada Đukanovića**. Slovenija in Srbija nista več del nekdanje skupne države, slovenščina in srščina pa sta po dvajsetih letih spet, ali pa celo prvič, združeni v isti knjigi – prvem tovrstnem slovarju sploh. Zadnji slovensko-srbohrvaški slovar je izšel leta 1982, zadnji srbohrvaško-slovenski slovar štiri leta zatem, že dolgo pa ju ni mogoče več kupiti. Zdaj sta pred bralkami in bralci nova sodobna dvojezična slovarja.

Spremenjene politične okoliščine na področju nekdanje Jugoslavije so botrovale tudi nekaterim socio-lingvističnim spremembam. Srbohrvaški jezik je prešel v območje zgodovine, njegovo vlogo pa so prevzeli srbski, hrvaški in bosanski jezik. Tako se prvič v zgodovini na knjižnem trgu pojavljata srbsko-slovenski in slovensko-srbski slovar. V srbsko-slovenskem slovarju je 15.397 gesel, 1.337 izrazov, 85 kulturoloških opomb in 568 prevedenih stavkov, slovensko-srbski slovar pa obsega 16.171 gesel, 1.057 izrazov, 118 kulturoloških opomb in 472 prevedenih stavkov. V obeh slovarjih bodo lahko uporabniki zasledili tudi pomembno novost v dvojezičnem slovaropisju. Pri velikem številu gesel so namreč ob prevodu besede navedeni tudi primeri rabe v njenem naravnem okolju, v stavku, ki so prav tako prevedeni. Ta novost bo v veliko pomoč uporabnicam in uporabnikom pri iskanju prave besede v pravem kontekstu. Ob tem vas vabimo na

uradno predstavitev slovarja ki bo v knjigarni Konzorcij, 16. novembra 2005 ob 18 uri. — **Maja Djukanovic** (majadi@EUnet.yu), 13. nov. 2005

Oktobrska številka biltena *Letter* (št. 58), ki ga izdaja Society for Slovene Studies (<http://www.arts.ualberta.ca/~ljubljan/sss.html>), napoveduje novembrsko srečanje ameriškega združenja za napredek slavističnih študij (AAASS), ki je zdaj že za nami. Jezikovni ali literarni slovenistični referati so bili naslednji: **Sean O'Rourke**: Clitic Placement in Slovene as Phrasal Affixation, **Raymond Harry Miller**: Jernej Kopitar and the Russians, **Matthew C. Curtis**: Small Nations, Tall Tales: Three Balkan Epics and National Identity in Slovenia, Serbia, and Albania. Tam najdete tudi razpis za ameriške štipendije. — *miran*, 15. nov. 2005

Ob izidu knjige *Verzi Toneta Pretnarja*, ki jo je ob Tončkovi 60-letnici uredila **Mojca Seliškar** (Celje: Mohorjeva, 2005), nam na vest trkajo še drugi dolgovi do pokojnega kolega, na prvem mestu zbornik z referati s simpozija, ki smo ga pred leti priredili na ljubljanski slovenistiki in slavistiki. Priložnost izkoriščam tudi za poziv vsem, ki na razglednicah, voščilnicah, prtičkih ... hranite kakšne **Pretnarjeve** neobjavljene verze, da jih poiščete in njihovo kopijo s svojim komentarjem vred pošljete na moj naslov (miran.hladnik@guest.arnes.si; Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana). — *miran*, 19. nov. 2005

Predstavitev 4. knjige **Bezljajevega** *Etimološkega slovarja slovenskega jezika* (Š–Ž), ki je izšel pri SAZU, bo v torek 22. nov. 2005 ob 12. uri v dvorani SAZU, Novi trg 3/I, v Ljubljani. O njem bodo spregovorili **Janez Orešnik** in avtorja **Metka Furlan** in **Marko Snoj**. — *miran*, 21. nov. 2005

V sredo 23. nov. bodo ob 11. uri v džezovskem klubu Gajo na Beethovnovi ulici 8 v Ljubljani predstavili knjigo *Ljubezen in krivda Ivana Cankarja*, ki je izšla pri Mladinski knjigi. Napisala jo je **Irena Avsenik Nabergoj**, o njej pa bosta spregovorila tudi **Jože Krašovec** in **Helga Glušič**. — *miran*, 21. nov. 2005

Lendavski odmevi

Nagovor akademika prof. dr. Antona Vratuš

Spoštovani zbor, dragi prijatelji, zahvaljujem se za ljubeznivo povabilo, da se udeležim Kongresa Slavističnega društva Slovenije in vas iskreno pozdravljam. Obenem se opravičujem, ker se tako redko srečujem z vami. Ta odsotnost z vaših kongresov, seveda ne pomeni, da ne bi spremljal, kaj se dogaja na področju slavističnih znanosti. Posebno *Kronika* Slavističnega društva Slovenije me drži v toku. Rad jo prebiram, ker je dobro urejena. Čestitam vsem, ki so sodelovali v pripravah tega vsebinsko bogatega tridnevnega druženja slavistov v Lendavi ter želim uspešno delo in dobro počutje med prijaznimi Lendavčani.

Razlogov za moje zadovoljstvo, ker sem danes tukaj, je več. Najpomembnejši je vsekakor program kongresa in raznovrstnost tematike na dnevnem redu. Razen tega del tematskih sklopov, ki jih obravnavate, vsebuje tudi problematiko, s katero se tudi sam bavim, zlasti poslednjih dvajset let. Gre za meje, narodne manjšine in panonski multikulturni prostor. Posebno me veseli, ker kongres posveča posebno pozornost porabskim Slovincem in Slovincem v Radgonskem kotu. Z vprašanjem porabskih Slovincov in z njihovim narečjem sem se bavil že kot študent slavistike konec tridesetih let 20. stoletja. Problematiko Slovincov v Radgonskem kotu in vzdolž slovensko-avstrijske meje pa podrobneje raziskujemo predvsem v okviru Odbora za preučevanje narodnih manjšin na SAZU, zlasti po ustanovitvi Kulturnega društva 7. člen 1988. leta, po letu 1995 pa tudi v okviru raziskovalnega in kulturnega programa Ustanove Dr. Šiftarjeva fundacija, ki deluje v okviru Vrta spominov in tovarštva na Petanjcih.

Rezultate naših mednarodnih srečanj na SAZU ali v Dr. Šiftarjevi fundaciji o tej problematiki lahko najdete v naših zbornikih *Slovinci v avstrijski zvezni deželi Štajerski* (1994), *Protestantizem – zatočišče izgnanih na Petanjcih (Nadasdyjev dvorec)* (1999), *Živeti z mejo – materinščina, dejavnik osebne in skupnostne narodnostne identitete* (2000), *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost* (2005).

Drage slavistke in slavisti, prej sem dejal, da z zanimanjem spremljam, kaj se dogaja na področju slavistične znanosti. Naj dodam, da se tudi trudim, da se, v mejah mojih možnosti, občasno oddolžujem slavistiki, saj ji mnogo dolgujem. Rad bi vas tudi seznanil, kako se je zgodilo, da se po izgonu okupatorjev in osvoboditvi domovine nisem vrnil k slavistični vedi. To pojasnilo dolgujem zlasti svojim takratnim soborcem v slavističnem seminarju Filozofske fakultete na Ljubljanski univerzi l. 1941 in 1942. Tam, v pritličju NUK-a, smo že prve dni maja 1941 začeli organizirani boj proti italijanskemu okupatorju. Mnogi mladi slavisti smo takrat sklenili, da se vrnemo h knjigi šele, ko izženemo tuje napadalce. Naš boj se je nadaljeval tudi v zaporih in koncentracijskih taboriščih. Po februarju 1942 sem jih v teku 16 mesecev tudi sam okusil – od belgijske vojašnice v Ljubljani Gonarsa, Trevisa, Padove do zloglasnega Kamporja na otoku Rabu.

Po objavi kapitulacije Italije 8. septembra 1943 smo interniranci na Rabu v sodelovanju z otočani razorožili 2000 glavo italijansko posadko in oblikovali Rabsko brigado. Štela je 1650 dobrovoljcev – Slovencev, Hrvatov in Židov. Hrvati in Židje so po prehodu brigade na kopno ostali na Hrvaškem, trije slovenski bataljoni – okrog 1000 borcev – pa so se po treh dneh pospešenega pohoda na planini Mašun v snežniškem pogoju vključili v XIV. Divizijo NOV in POS. Toda naši borci, bivši interniranci so bili po večmesečnem trohnenju v koncentracijskem taborišču preveč izčrpani in niso bili kos partizanskim naporom. Zato so dobili bolezenski dopust z nalogo, da se po dveh tednih pridružijo najbližji partizanski enoti. To je pretežna večina tudi storila. Mene pa je pot vodila ponovno v Italijo, v Milan. Tam sem naslednjih dvanajst mesecev deloval na poglobljanju vojaškega,

političnega in kulturnega sodelovanja med slovenskim in severno-italijanskim antifašističnim odporištvom kot vojaški in politični predstavnik Narodnoosvobodilnega gibanja Slovenije pri poveljstvih brigad Garibaldi in Korpusa dobrovoljcev svobode ter pri predsedstvu Narodno osvobodilnega odbora za severno Italijo. Sledili so štirje meseci mojega inštruktorskega dela pri skupnih organih slovenskega in italijanskega odporištvu v Trstu. Medtem se je vojna že približala koncu. Pričakoval sem, da bom kmalu zopet v Ljubljani. Toda v začetku marca 1945 so me poslali v Beograd na delo v zveznih organih mlade jugoslovanske federacije.

Ko je maja 1945 petletna vojna vihra v Evropi utihnila, sem postavil vprašanje vrnitve na Univerzo v Ljubljani k poklicu, za katerega sem se že pred vojno usposobil. Odgovor je bil kratek, vojaški: "Ljepa stvar, taj tvoj univerzitet", mi je dejal moj vojni šef general iz Črne gore, "ali zapamti, front je ovdje. Razgovaracemo još. Razmisli!" Sledilo je deset mesecev molka. Marca 1946 pa sem bil dodeljen kot predstavnik Jugoslavije zavezniški ameriško-angleško-francosko-sovjetski (ruski) komisiji s sedežem v Trstu. Njeni izvedenci so v Istri, na Primorskem in v Furlaniji – Julijski krajini ugotavljali hrvaške in slovenske narodnostne meje v Istri in na Primorskem. Kmalu nato – julija 1946 – se je začela Mirovna konferenca v Parizu. In drugega torka v septembru je bilo sklicano prvo zasedanje generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku. Sodeloval sem v pripravah in na zasedanjih. Polne roke posla. In še vedno molk.

Osemindvajsetega junija 1948 pa je udarila strela iz Kremlja v Moskvi. Stalin je obtožil Tita in KPJ revisioznima. Sledilo je izobčenje KP Jugoslavije iz Informbiroja, mednarodne organizacije Komunističnih partij pod vodstvom VKP(b) Sovjetske zveze. Na vzhodni in severni meji Jugoslavije so se kopičile armade sosednih držav pod vodstvom Sovjetske zveze.

"Jesi li razmislilo?" me je nekega jutra po mojih dveh prečutih nočeh na dežurstvu v polni vojni opravi povprašal moj general. "Seveda!" je bil moj odgovor. Razumel sem: Demokratska federativna Jugoslavija je bila v življenjski nevarnosti. In vpisal sem se na podiplomski tečaj iz politične ekonomije in politologije na Visoki politični šoli v Beogradu. Zavedal sem se, da za odgovornosti na političnem torišču nisem bil dovolj pripravljen; saj me med predvojnimi slavističnim študijem v l. 1938–1941 politična ekonomija ni kaj mnogo zanimala, politika pa še manj. Sklenil pa sem, da bom tudi v bodoče nadaljeval znanstveno delo na področju družbenih in humanističnih znanosti brez ozira na to, kakšne bodo moje državne obveznosti. Tako sem vse do l. 1985 vzporedno deloval na dveh statvah. Ni bilo lahko, ampak trud je bil plačan.

Med trajnejše sadove mojih dolgoletnih naporov na znanstvenem področju v tisti dobi sodi vsekakor Mednarodni center za podjetja v javni lasti. Ustanovili smo ga 1974. leta v Ljubljani kot raziskovalno, izobraževalno in posvetovalno ustanovo za sodelovanje Jugoslavije z deželami v razvoju, zlasti na področju upravljanja v

javnem sektorju narodnega gospodarstva. Po osamosvojitvi Slovenije ustanova nadaljuje svoje delo pod imenom Mednarodni center za promocijo podjetij.

"Kaj pa slavistika?" boste vprašali. Rekel bi, da se je tudi na tem področju zvrstilo nekaj omembe vrednih dogodkov. Leta 1974 so na simpoziju o Števanu Küzmiču v Murski Soboti objavili del moje obsežne razprave iz l. 1939 O jeziku Števana Küzmiča v njegovem prevodu *Svetega pisma* v prekmurščino. Razprava je l. 1940 obležala v uredniškem predalu mariborskega *Časopisa za zgodovino in narodopisje* (ČZN), saj je revija tega leta začasno nehala izhajati zaradi vojne. V zvezi s to objavo se je obnovila tudi razprava o jeziku Mikloša Küzmiča in o njegovem prevodu *Svetih Evengeliumov*. To je bilo po 35 letih moje prvo ponovno soočenje s problematiko slovenskega jezika. Menim, da sva to razpravo končno sklenila z dr. Jožefom Smejcem, odličnim poznavalcem Mikloša Küzmiča in njegovega dela, na simpoziju v Kančevcih aprila letos ob 200 letnici Mikloševe smrti. Prvo neposredno srečanje s slovenskimi slavisti pa se je zgodilo 4 leta kasneje na Kongresu Zveze slovenskih slavističnih društev na Bledu, oktobra 1979, kjer sem bil povabljeni govornik.

Dve leti kasneje, smo ob sklepu Levstikovega leta (1981) z državno pomočjo obnovili Zadrudni dom – današnji Kulturni dom v Velikih Laščah in v njem oblikovali spominske sobe velikinov slovenske književnosti Frana Levstika, Josipa Jurčiča in Josipa Stritarja. In končno, leta 1984 ob 400-letnici Trubarjeve smrti smo – tudi z državno pomočjo – na Rašici pri Velikih Laščah obnovili Trubarjevo domačijo, mlin, žago in kaščo. Ta kulturni spomenik od takrat vsako leto privablja stotine šolarjev na "uro pouka v naravi". Naj dodam, da na severovzhodu Slovenije podobno poslanstvo me mladino razvija že nekaj let Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija s svojim bogatim raziskovalnim, izobraževalnim in kulturnim programom. Bil bi slab predsednik Programskega sveta te ustanove, če ne bi ob tej priložnosti povabil tukaj zbranih slavistik in slavistov, naj se s svojo ustvarjalnostjo pridružijo našim naporom.

=====

Minuli slovenski slavistični kongres v Lendavi s svojo (ob)mejno tematiko in konceptualizacijo periferije nagovarja k umestitvi tudi bodočih kongresov na slovenske etnične robove in preko meja: v načrtu so kongres v Zagrebu, Trstu in Celovcu. Prosim za mnenja. — *miran*, 15. nov. 2005

Ad slovenski slavistični kongres v Zagrebu, Trstu, Celovcu vrsta odzivov, navdušenih, voljnih in skeptičnih. Za Trst 2007 (ker je takrat 400-letnica Sommaripovega slovarja) so **Miran Košuta**, **Boris Pangerc**, **Majda Kavčič Baša**, bolj skeptični pa (tudi zato, ker je ravno takrat barkolana in bi bilo treba kongres prestaviti v tretji teden oktobra) **Lojzka Bratuž**, **Breda Pogorelec** in še kdo. Za Zagreb so **Zvonko Kovač**, idejo ustno hvali **Vesna Požgaj-Hadži**, nekateri pa so previdni. Za Celovec na prvem mestu se navdušuje **Milena Blažič**, predlaga pa še Madžarsko. Obsežnejša mnenja navajamo v celoti:

No ja, za Zagreb sicer ne bi bilo težko najti kulturnopolitične utemeljitve, težje pa bi se bilo izogniti razmišljanjem o Alpskih Hrvatih. Trst smo skušali večkrat zavzeti, toda dlje od tega, da je tu včasih živelo več Slovencev kot v Ljubljani, nismo prišli, čeprav so vsa zborovanja ob zahodni meji vključevala tudi poučna popotovanja v Trst, sedaj pa smo obupali celo nad Rdečim mostom (Ponterosso). — **Zoltan Jan** (Zoltan.Jan@siol.net), 15. nov. 2005

Spoštovani, res se mi zdi pomembno razmišljati o Trstu, Zagrebu in Celovcu. In to ne samo zaradi slovenske prisotnosti zunaj slovenskih meja, ampak predvsem zaradi možnosti soočanja naših sosedov z nami, z vprašanji, s katerimi se ubadamo, z dosežki v slovenistiki, s pisatelji, ki ustvarjajo na narodnostno mešanem območju. Upam, da se bo našel še kdo, ki bo podprl Vašo zamisel. — Vse dobro **Tatjana Rojc** (tatluc@alice.it), 15. nov. 2005

[...] O slavističnih kongresih na teritoriju kulturnih mejá, o čemer si pisal na SlovLit: vsaj kar se Primorske tiče, je idejo že preizkusilo SDPK s svojimi "kolokviji" v okviru Vilenice – pod streho so spravili že tri, od njih 2 tematsko povezana na mešanje kultur (prostori transgresije 2003 in lanski o Kosovelu; letošnji je bil malo bolj teoretsko zaprt). Ambient in mednarodna festivalska publika dasta srečanju neki tak multikulturni poudarek, najbrž nekaj takega, kar se je dogajalo tudi v Lendavi. zanimivo bi bilo videti, kako bi se kongres slavistov obnesel še drugod, na Koroškem, v Trstu in v Zagrebu. — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 15. nov. 2005

H kongresom v Zagrebu, Trstu, Celovcu. Rob očitno ne pomeni vedno tudi ruralnega. V naštetih primerih je za Slovence potovanje na rob potovanje v urbano. Mogoče se pa kdaj pomerimo s kolegi iz drugih strok, ki svoje stanovske kongrese organizirajo kar na Havajih. No, vsaj do Trubarjevega Tübingena bi se že lahko kdaj odpravili, pravi **Katka Balažic**. — **miran**, 17. nov. 2005

Točke za udeležbo na kongresu Slavističnega društva Slovenije v Lendavi in točke za seminar mentorjev za Cankarjevo tekmovanje. Tako kot lani bo programski svet za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje na šolskem ministrstvu prireditvi naknadno verificiral in jima podelil točke. Ko bo naša vloga na ministrstvu odobrena, objavimo dokument na spletu in v Slovlitu ter v *Kroniki* opozorimo nanj. Dodatne informacije pri tajnici **Marjani Lavrič** (marjana_lavric@hotmail.com; 041-236-912).

Ostalo nam je še nekaj zbornikov z letošnjega slovenskega slavističnega kongresa v Lendavi. 278 strani debelo knjigo na teme slovensko-madžarskih razmerij, slovenistike na sosednjih univerzah, novih zahodnoslovanskih študijev, izbora šolskega in obšolskega berila in pomurske humanistike lahko dobite zastonj v slavistično-slovenistični knjižnici v drugem nadstropju Filozofske fakultete v Ljubljani, Aškerčeva 2. — **miran**, 17. nov. 2005

Spletke

[Http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri48/index.html](http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri48/index.html) – od slavistov so na slikah **Aleksander Skaza** (70. let), **Silvija Borovnik**, **Blanka Bošnjak**, **Branka Vičar**, **Franc Zadavec** (80 let), **Miha Mohor** (60 let), **Miran Štuhec**, 4. letnik slovenistov na FF v Ljubljani; zraven je nekaj hribov in jesenskega listja. — *miran*

Slavistično društvo Slovenije je pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo doseglo podaljšanje statusa društva, "ki deluje v v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja" in "v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti", kar mu bo omogočilo nadaljnjo izdajateljsko dejavnost in prijavljanje na ustrezne ministrske razpise.

Sporočam, da se je slovenistični forum preselil na novo lokacijo. Naslov: <http://www.slavistika.net/slovenistika/forum/index.php> — *Malka Čeh* (malka.ceh@email.si), 21. nov. 2005

Miran, kakšen je vzrok, da v naboru držav te knjižnice <http://www.cceol.com> še ni Slovenije? — *Anka Sollner* (Anka.Sollner@ff.uni-lj.si), 24. nov. 2005 [Ne vem. — *miran*]

Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana
<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html>

Prijavnica

za članstvo v Slavističnem društvu Slovenije. Podpisana prijavnica pomeni, da član sprejema Pravila Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, objavljena na spletnih straneh društva <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/pravilasds.html>. Med članske ugodnosti sodijo poleg *Kronike* še znižana naročnina na *Jezik in slovstvo* (3900 sit namesto 4900 sit) in na *Slavistično revijo* (3650 sit namesto 4800 sit) ter **zelo znižani stroški registracije na kongresu SDS in na seminarju mentorjev za Cankarjevo tekmovanje.**

Ime in priimek:

Natančen zasebni naslov:

Elektronski naslov:

Izobrazba in delovno mesto:

Ustanova/zaposlen na:

Datum:

Podpis:

Članarino za leto **2006** (3800 sit) nakažite s plačilnim nalogom na račun Zveze društev Slavistično društvo Slovenije št. 02083-0018125980. Dodatna pojasnila daje računovodkinja Marija Kraner (marija.kraner@volja.tel), Tiha ulica 11, 2000 Maribor, tel. 02 4711 172). Prijavnico pošljite na naslov Miran Hladnik, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana ali na miran.hladnik@guest.arnes.si. — Vabimo vse, ki bi želeli sproti prejemati obvestila o različnih prireditvah, predavanjih in tiskovnih konferencah oziroma diskutirati na literarne, jezikovne, humanistične, izobraževalne teme, da sporočite svoje e-naslove oz. se prijavite na spletno stran <http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit>. Arhiv slovlitovskih objav od leta 2000 dalje je na naslovu <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/>.